

Finanskrise på Island.

Mulige konsekvenser for norsk saltfisknæring?

Hva gjør vi?

- Halvvegs i prosjektet
- Intervjuer med islandske og norske produsenter og eksportører
- Tilfang fra andre prosjekter der importører i Spania og Hellas er intervjuet

Island - en nasjon i krise

- Ett nasjonalt traume
- De fleste rammes av kraftig reduksjon i reallønn
- Bygg- og anleggssektor, servicenæringene, kommuner og statens økonomi i krise
- Eksportindustrien "reddet" av svakere krone

Krise? Hvilken av de?

- Sterk devaluering av islandske kroner
- Islandsk banknæring i "bero". Liten tilgang til kreditt.
- Historisk internasjonal konjunkturedgang
- Stor uro i torsk- og saltfiskmarkedene

Hardere rammet, men bedre stilt?

- Svakere islandsk krone: søt kløe og sur svie på en gang
- Sterkt belånte og liten egenkapital – bedriften eller bankens problem?
- Tidenes fest bak seg?
- Stor tilpasningsevne og –mulighet

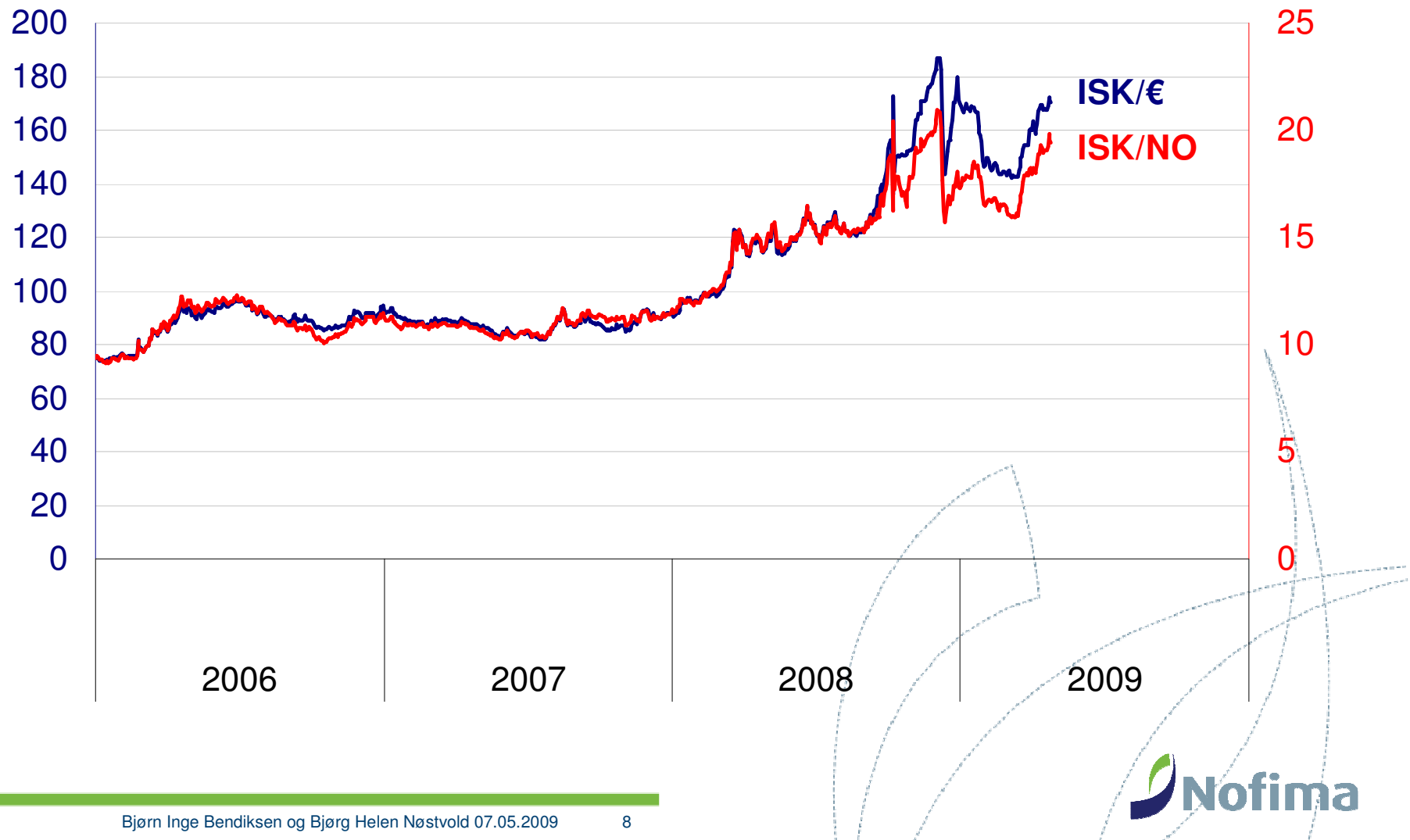
Ett steg foran strukturelt?

- Betydelig strukturering av flåte og industri
- "Alle" industriaktørene eier også kvoter og fiskebåter
- Bearbeiding en viktig del av strategien
- Mer fleksibelt prissystem

Ett steg foran i markedene?

- Prisledeende på saltfisk
- Sterkt fokus på kvalitet
- Tilpasset produksjon og produkter til importører, detaljister og konsumenters ønske

Islandsk krone halvert i verdi

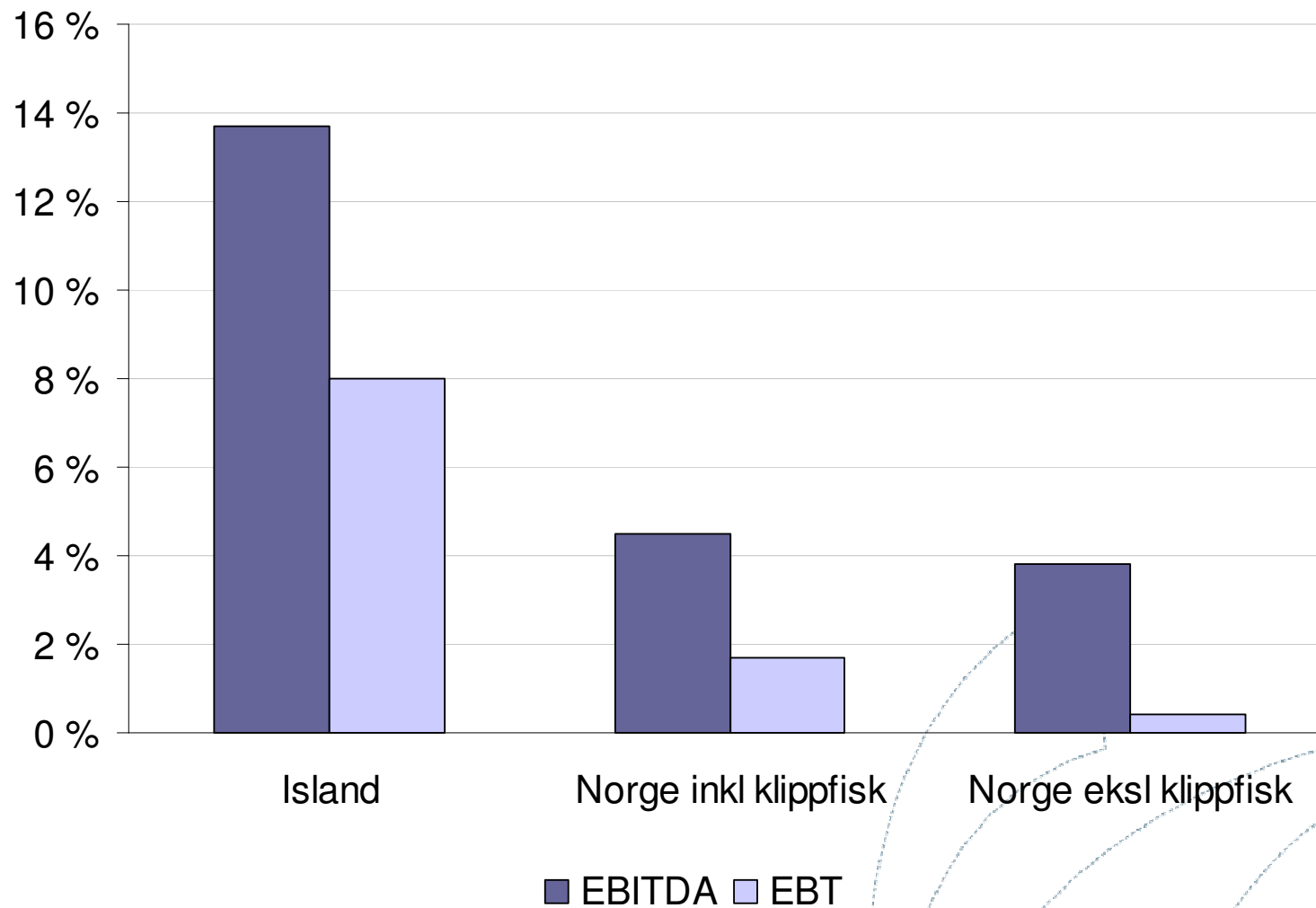

Må drive business uten bank

- Beholder gammel kreditt i banken sin men får ikke nye lån
  - ”Vi har ingen banker lengre...”
- Ikke ønsket som kunder i utenlandske banker
  - ”Gå til en utenlandsk bank? Nei, der blir vi skutt i døra!”
- Kredittforsikring?
  - Vanskelig for norske aktører, umulig for islandske

Lønnsomhet i 2006-2007

Hva gikk galt?

- Unison enighet om at torsken ble for dyr
- Redusert konsum og kredittproblemer hos kunder
- Det spanske markedet hardest rammet
- Ingen vil ta risiko i et fallende marked

Islandske markeder

Spania, Italia og Hellas

- Sterk nedgang i pris til eksportør
- Spania hardest rammet, men Island eksporterer mer
- “Helt stopp” for lettsaltet filet??
- Italia “- skal kjøpe snart”
- Hellas relativt normalt før påske
- For liten nedgang i pris i supermarkedene

Større trykk på Portgal

- Island større enn Norge på saltfisk
- Veldig sterk importørgruppe
- Økt konkurranse fra lokalt produsert fisk fra russisk råstoff?
- Pris i supermarkeder ned med 2-2,5 Euro
- Konsumet øker
- Flere klippfiskretter å velge mellom på restaurantene
- Stillehavstorsk og Alaska Polloc ute av markedet?

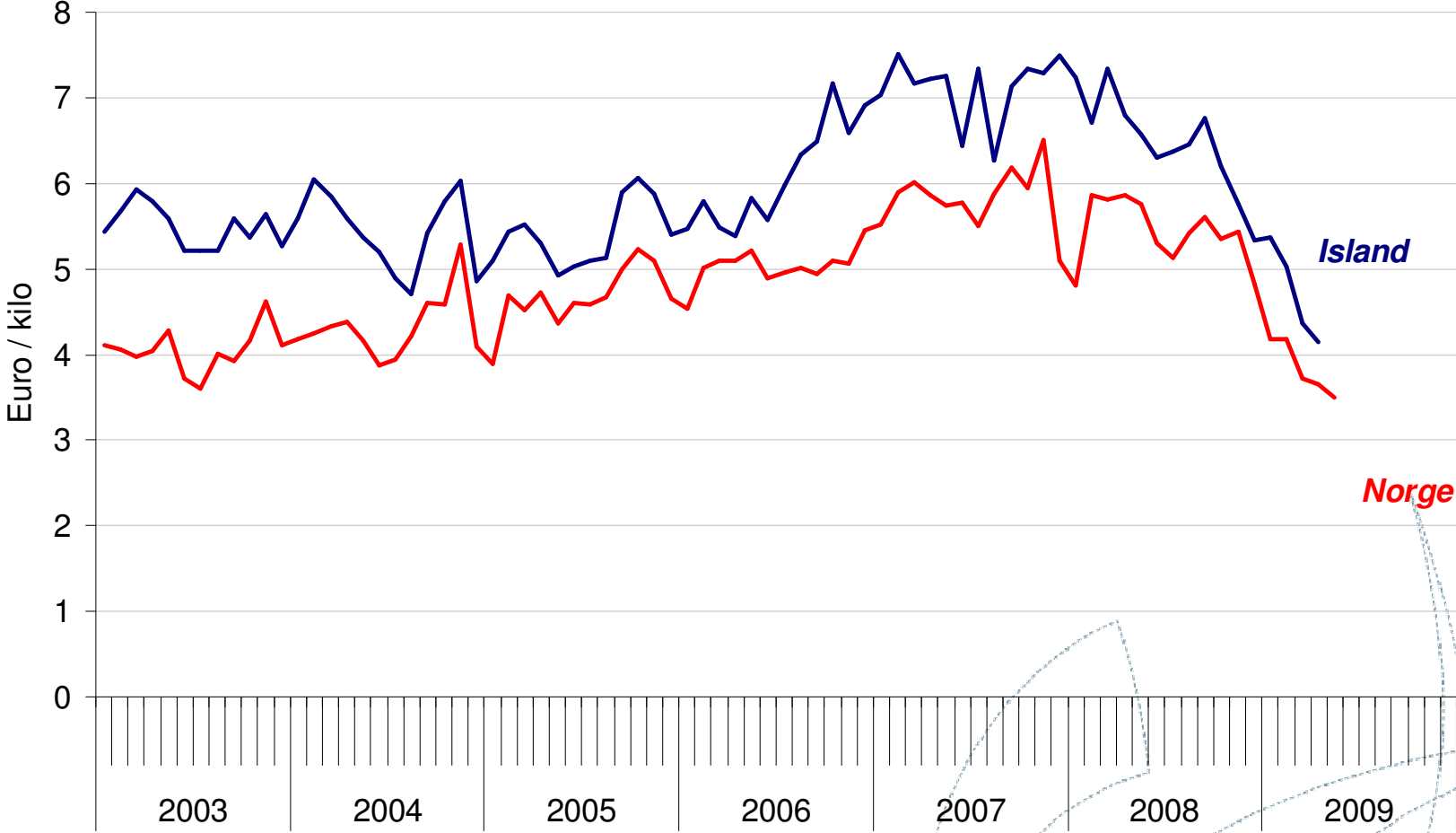
Hvem får selge?

- Gode relasjoner til kundene
- Kontrakter

”Vi ønsker ikke at dere skal senke prisene, prøv å holde de stabile”

Portugisisk importør

Saltfiskpriser til Portugal

Norge

Strategi nå?

- Stort trykk på å få mest mulig torsk opp av sjøen og ut i markedet før torsken fra Norge kommer
- Bygge minst mulig lager
- Utnytte fleksibiliteten i produksjonen mest mulig

Konsekvenser for norske aktører?

- Mindre fisk på lager på Island enn normalt
- Mer islandsk saltfisk til Portugal
- Mer fersk iset til Storbritannia og fersk filet til Frankrike
- Fullt trykk fra september?

Råstoffpris på torsk

